

Ms

dominica

in octava

pasche tit

14 Ms

Nh
1236

EX LIBRIS
ILLVSTRISSIMI VIRI,
DN. DAN. LVDOLPHI,
LIB. BAR. de DANCKELMANN;
S. REG. MAI. BORVSS. CONSILIARII
STATVS INTIMI, cetera,
BIBLIOTHECÆ ACAD. FRIDERICIANÆ
TESTAMENTO RELICTIS.

DL 7^a

INDEX SCRIPTORUM OMNIUM

In nomine hoc comprehensorum ..

- I. Gratulatio ad Christiam II. Electa.
zem Saxonie Jacobi Schulte I. V. D.
- II. Oratio Parentalis Fracimo Friderico Duci
Lyn. ac Bregense Brege habitata.
- III. De Vita et Morte M. Lavbani.
- IV. Oratio fnebris De Christiano f. Electore
Saxonie. Matthaei Presteri.
- V. Oratio D. Hommi habitata Wrethga in anno
Jubilaei. 1.
- VI. Oratio fiveri ibidem habitata. 2.
- VII. Oratio D. Person. 3.
- VIII. Oratio D. Schatomis. 4.
- IX. M. Schmitt. 5.
- X. Rhodomanni. 6.
- XI. D. Zangeri. 7.
- XII. Trendologia D. Hitteri de vita Hommi.
- XIII. Examepi D. Hommi Praefationis Collo.
q. Bauarii.
- XIV. Exoro n. p. Salis M. Martini
- XV. Colloqum Graecum.
- XVI. Theses Theologicae de Communi coe
Locomationis D. Martini.
- XVII. Disputatio De Geni. Am. Franzii.
- XVIII. Disputatio D. Gesneri ex Genesi.
- XIX. Decar. Questionum Medicarum
D. Pehsei.
- XX. De Natura Q. Theoretica D.
Pehsei.

- XXI. Disputatio de officio Testa.
menti D. Frumoi.
- XXII. De Condiendi Testamenti D. Ambrasi.
- XXIII. Paraphrasia Lyrica Propheciae Jona.
M. Loretani.
- XXIV. Gratulatio Clingerii Imperatori dicata.
- XXV. Ingressus Wirtembergi M. Voiti.
- XXVI. Gratulatio in Nabelem I. Rodolphi
Principis Anhaltini Ambrasi et in XXI
eius de M. Voiti.
- XXVII. Ecloga Rodolphi Berstmanni.
- XXVIII. Elegiam obitum Johanni Bru.
nesti Principis Anhaltini M. Festschi.
- XXIX. Epitaphium ad Johannem Georgium
Principem Anhaltinum Koppi ab Aeterna.
- XXX. Armenycolure Theobmanni.
- XXXI. Her Anhaltinum M. Selini.
- XXXII. Epitaphium in Vesperis Rodol.
phi Principis Anhaltini M. Festschi.
- XXXIII. In Doctoratu Jacobi Hebergsi.
- XXXIV. In Vesperis Hoosmanni.
- XXXV. In Vesperis Alberti a Wrethgau.
- XXXVI. Joannis Cushi.
- XXXVII. Christi am. P. Kouu.
- XXXVIII. Martini Zeli.
- XXXIX. Joannis Gropii.
- XL. Joannis Modeleri.

- XLII. Nostrii Wolfrangi à Berzen.
XLIII. Petri Mattsoni Wesenberii.
XLIV. Andree Orlovskii.
XLV. Jacobi Fingerei.
XLVI. Valerii Rudigeri.
XLVII. De Olito Bernhardski Miussii
Anhaltini Borsmanni.
XLVIII. D. Andree Raitzari.

III.
ORATIO
SECULARIS:

AVSPICIO DEI CLEMEN-
TISSIMI:

MANDATO, ILLUSTRISSIMI CELSIS-
simiq; Principis ac Domini, Dn.

CHRISTIANI II,
DVCIS ET ELECTORIS
SAXONIAE, &c.

DVCTV ILLUSTRISSIMI PRIN-
cipis ac Domini, Dn.

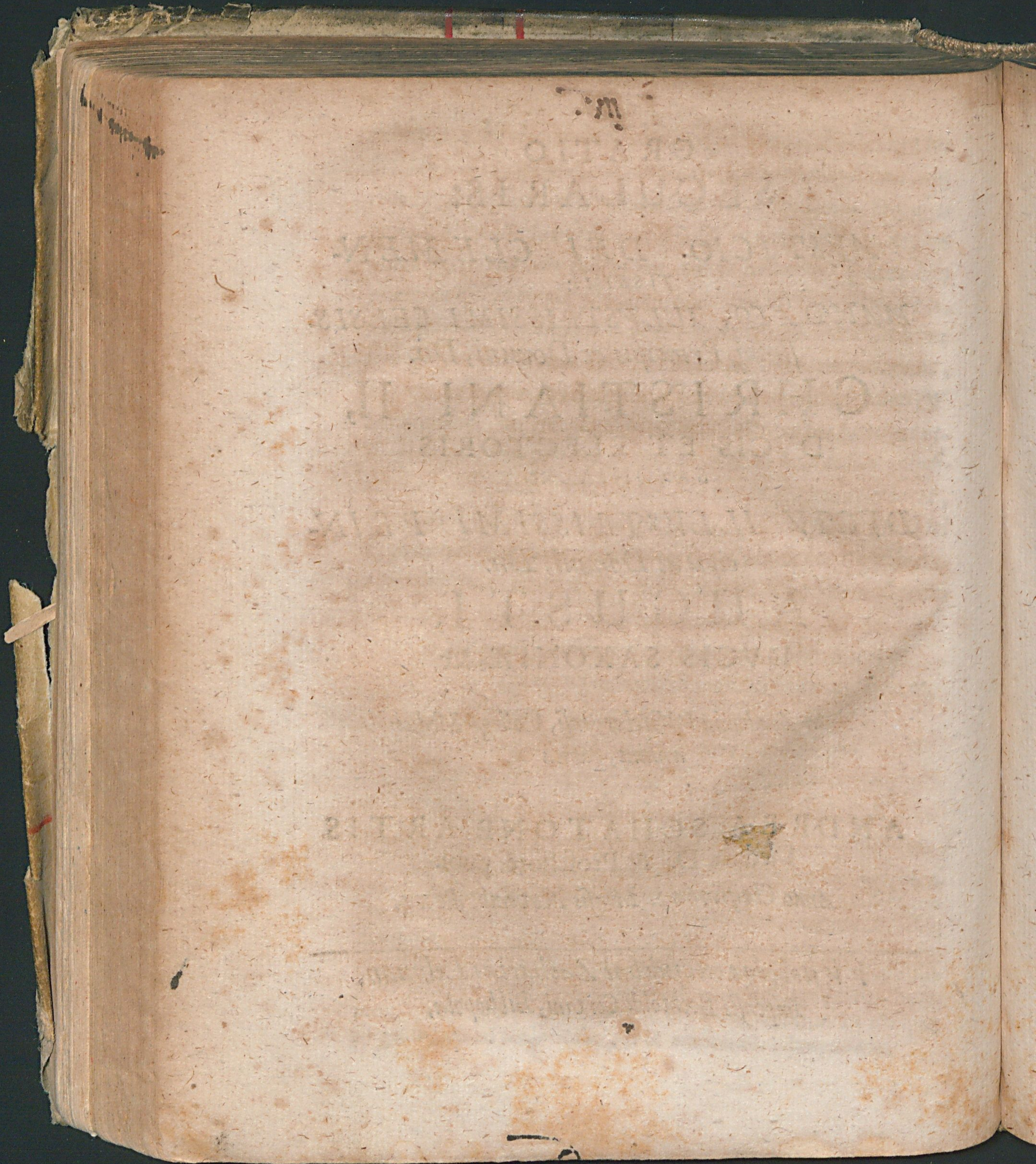
AUGUSTI,
DVCIS SAXONIAE, &c.

*In Academia Vitebergensi, Collegij Medici
nomine, habita*

Ab
ANDREA SCHATONE, ARTIS
Medicæ D. & Professore publ.

Anno Christi 1602. Mensis Novemb. die xv.

*Vitebergæ excudebat Zacharias Lehman,
Impensis Bechtoldi Corvini, Bibliopola.*

DEI GRATIA,
AUGUSTUS,
DUX SAXONIÆ, LANDGRA-
VIUS THVRINGIÆ, MARCHIO
MISNIAE, &c.

RECTOR ACADEMIÆ VVITEBER-
gensis, Vniuersis eiusdem Academiae civibus,
clementiam & fauorem.

 VANDO QUIDEM ILLVSTRISSIMO
Principi & Electori CHRISTIANO II. Fratri nostro
dilectissimo, ita ab initio placuit, ut, quia festiuitas Aca-
demiae secularis & Iubilaea, uno & principali illo die
Lucæ, qui Natalis erat huic Scholæ, pro dignitate cele-
brari non potuit, alii etiam extraordinarij dies assumerentur: No-
stræ pietatis in DEVM, & obseruantiae in summum Magistratum
esse duximus, negotium, ita ut captum & bonam partem hactenus
actum est, porro, quod in Nobis erit, peragere. Cùm igitur diebus
proximè elapsis, quod scitis, Collegium Iuridicæ Facultatis partes
suas habuerit: reliquum est, ut de sententiâ Academicæ Senatûs, suas
etiam habeat Medicorum Collegium. Eiq; rei diem crastinum so-
lennem haberi volumus quod & nunc omnibus, qui in hac Repub-
literariâ, sub nostro Magistratu vivitis, publicè significamus: &
mandamus, ut ad horam VIII. in templo Arcis frequentes compa-
reatis. Præterquam enim, quòd DEO & vestræ ipsius saluti hanc pi-
etatis operam debetis, nemini vestrûm debet esse dubium, quin ea sit
auditurus, quorum memoria iucunda pariter & utilis sit futura.
Partes. n. Oratoris habebit Nobis singulariter dilectus, ANDREAS
SCHATO, Doctör & Medicæ facultatis Senior, quoque nemo
eorum, qui hodie hîc vivunt, diutius in ordine & dignitate Profes-
soriâ vixit docuitq;. Neq; cuiquam otiosum videri potest specta-
culum, quòd tertîâ vice solennitatem istam publicè instauramus,
A 2 qui

qui rationes nostras, quas aliquoties audivistis, pio candidoq; animo secum expenderit. Non ignoratis, quid error gentilium Romanorum olim in secularibus eiusmodi fecerit: quod tamen sub istâ pietatis opinione, mera fuit impietas. Primò quidem die (ut harum rerum scriptores memoriæ prodidêre,) Quindecimviri Capitolium manè ascendebant: ibiq; sacra de more faciebant. Tum in theatris conveniebant ad Ludos, in honorem Apollinis & Dianæ faciendos. Altero die nobiles matronæ conveniebant in Capitolium: supplicabant DEO: frequentabant lectisternia: canebant hymnos. Tertio deniq; die, in templo Apollinis Palatini, ter noveni pueri prætextati, totidemq; puellæ, patrimi omnes & matrimi, Gracâ Romanâq; voce Carmina & Pæanas, concinebant: quibus & Imperium & incolumitatem populi dijs commendabant: aliâq; magnificè fiebant: quæ vobis & nota, & ab alijs per hoc tempus ex professo tractata sunt. Si igitur illi, qui extra civitatis Christianæ quasi pomærium fuere, de altris suis tanto studio & magnificentiâ honorem toties instaurarunt, proq; beneficijs in Rempub. Romanam per seculum decursum (ut ipsi quidem opinabantur) præstitis, solenniter gratias egerunt: quis nobis vitio vertet, si vero & vivo & omnipotenti DEO, pro immenso illo beneficiorum cumulo, quo per hos centum annos scholam nostram reverà exaggeravit, non uno, sed altero, sed & tertio die in publicâ concione, devotâ pietate & Christianâ hilaritate solenniter gratias agamus? Quin agamus, optimi & pientissimi cives. Vos modò ad tempus præstitutum, locoq; dicto, eâ frequentiâ, quâ huc usq; solebatis, convenite. P. P. Die XIV. Novembris, Anno Christiano
M. DC. II.

NEMINEM VESTRUM, ILLU-
 strissime Princeps, Dux AUGUSTE, RECTOR
 Magnificentissime, Domine Clementissi: Magnifice
 Domine PRORECTOR: Generosi Domini Ba-
 rones: Viri Nobilissimi, Reverendi, Consultissimi, Clarissimi,
 Prudentissimi: Tuq; ornatissima Studiosorum corona: Neminem,
 inquam, vestrum esse arbitror, qui ignoret, quæ superioribus diebus,
 solennibus quasi sacris, in templis & scholis apud nos acta sint,
 publica eorum, qui præsent voce, omniumq; ordinum læticia &
 congratulatione. Cum enim Dei clementissimi benignitate, una
 jam ^{εκατοστήτης} sive centum annorum periodus una completa sit,
 à quo tempore Academia hæc, optimis auspicijs condita et inaugu-
 rata fuit, ab Illustrissimo Principe Electore, Duce Saxonie,
 Friderico III, qui ob singularem virtutem, autoritatem & pru-
 dentiam, Sapientis nomen meruit: nostri nimirum muneris est,
 quemq; suo loco, & quantum cuiusq; fert facultas, tam illustre,
 tamq; immensum Dei beneficium, per Heroes Illustrissimos nobis
 prestitum, grato animo agnoscere, & voce pia extollere ac præ-
 dicare. Solita fuit antiquitas, veri illa quidem Dei ignara, à
 religiosa tamen pietate non abhorrens, eorum memoriam præclaris
 monumentis institutisq;, ad omnem posteritatem commendare: à
 quibus, divina & immortalia beneficia accepisset. Unde ludo-
 rum panegyricorum, & dierum festorum origo extitit, apud
 Græcos & Latinos: qui magnifico quodam apparatu, summam
 speciem & dignitatem habente, celebrabantur, eo fine & consi-
 lio, de quo diximus.

Et qui, revelante Filio DEI, sapientiam didicimus, absconditam à seculis, id operam dare decet, ne ullo unquam tempore, oblivio nos capiat eorum, quæ commemoratione sempiterna digna, DEUS nobis singulariter præstitit præ alijs: neve eorum, per quos illa præstitit, nomen ex hominum memoria deleatur.

Erat seculo illo, quod hoc nostrum proximè antecessit, Et pluribus retrò alijs, doctrina religionis Christianæ, densissimis errorum ac superstitionum tenebris involuta: Et mentes hominum misere, crudeli servitutis jugo pressæ, vagabantur, sine certa consolatione, sine fide, sine spe: in templis deniq, omnia ad turpem questum comparata erant, ita, ut auro nihil non venale esset, etiam cælum ipsum, Et quæ in cælo tandem à beatis possidentur, bona universa. Tam ergo afflictò, tamq, perditò statu, cum esset res divina: DEUS misertus eius calamitatis, opem tulit Ecclesie, Et excitato divino viro, Martino Luthero, eodemq, Spiritus sancti donis largissimè instructo, veram Evangelij doctrinam, discussis tenebris, in hanc clarissimam lucem nobis collocavit, quæ DEI beneficio, hodierno die fruimur.

Qua verò occasione, illa lucis divinæ restitutio cæperit, quas progressionis habuerit, quantis periculis Et difficultatibus fuerit obiecta, quàm illustribus præsentie Et auxilij divini testimonijs ornata Et confirmata: id oratione persequi, neq, temporis huius est, neq, nostri instituti, addo, neq, nostrarum virium. Et sunt, qui ante me, in hoc argumento tractando occupati fuere, viri eruditione, sapientia Et eloquentia præstantes, cum quibus ego me non comparo: ut proinde actum agere velle, aut minus ornate, minusq, commodè, illud agere, alienum prorsus Et ineptum futurum sit. Itaq, intra terminos professionis nostræ, quæ Medica est, nos continere.

tinebimus: quod item à cæterarum disciplinarum Professoribus
ferè factitatum esse, vidimus.

Ac de inityis & incrementis studij medici in hac Academia,
quemadmodum illud, pia cura & liberali munificentia laudatiss:
principum Electorum Saxonie, incoatum, promotum & ampli-
ficatum fuerit: deq; eius, per decursum hoc seculum, fideli primo-
rum & præcipuorum virorum opera, ad nos propagatione, aliquid
in medium afferam, quantum quidem sciam poteroq;, ut vetus for-
mula habet; & quantum annalium nostrorum monumenta, ad
rem præsentem suppeditaverint.

Vos, ut de proposito argumento, me, cui personam hanc auto-
ritate publica impositam esse scitis, verba facientem, clementer &
benignè audiatis: debita animi subiectione, reverentia, & hu-
manitate, peto. Dabo enim operam, ut brevitate orationis, au-
diendi fastidium vobis leniatur.

Conciderant penè in Germania, (cur enim non repetam, quod
ad tanti beneficij memoriam, animum subinde revocat) simul cum
obscurata luce Evangelij, linguarum ac disciplinarum studia, Ec-
clesie & Reipubl. necessaria, ita, ut discendi cupidi, magnis sum-
tibus, sæpè etiam periculo non minimo, peregrinas terras adire
cogerentur. Ei rei, ut medicinam afferrent Electores Imperij,
(siquidem hanc curam excitandi literarum studia, non minus ad
se pertinere existimabant, quàm tuendi amplificandiq; dignitas
tem Imperij Romani) decretum fecerunt in comitijs, Vormacie,
anno Christi millesimo, quadringentesimo nonagesimo quinto cele-
bratis, Imperatore Maximiliano I. ut unusquisq; ex ipsorum nu-
mero, Academiam in sua ditione constitueret, & viris doctis or-
naret atq; instrueret. Ad quod consilium capiendum, & exemplo
ipsis

ipsis praeiuit sapientissimus Imperator, qui eruditorum consuetudine plurimum delectabatur: & Academiam Viennensem, tunc etiam nonnihil labentem, per viros, in omni disciplinarum genere clarissimos, fulciebat & instaurabat. Reversus itaque domum princeps Elector; annos aliquot, omni cura & cogitatione incumbit, ad extruendam in hisce provincijs, Scholam publicam. Atque hanc ad rem, cum primis opera & consilio utitur Martini Polichij, Mellerstadij, Franci: cuius integritatem, fidem & prudentiam, tum domi expertus fuerat, tum in peregrinatione quoque, religionis ergo (ut erat temporum illorum superstitione) in Palestinam suscepta, anno Christi millesimo, quadringentesimo, nonagesimo tertio. Excelluit vir ille antea, Philosophiae & artis Medicinae professione, in Academia Lipsica, ubi & Medicinae Doctor renunciatus fuit. Cumque commota ibi esset disputatio, de lue venerea, seu de morbo, ut appellatur, Gallico: utrum epidemice ille esset, an endemicus (recens vero illis temporibus, ex Africa, contagione in Europam propagatus fuerat) dissensio inter ipsum & collegas extitit. In quibus Simon Pistorius eminuit, natus in celebri familia, Lipsiae, unus & ipse ex praestantissimis eius aetatis medicis: quae familia, ab eo tempore, & Iurisconsultos aliquot celeberrimos, dedit Germaniae. Ita factum fuit, ut Pistorius ad Electorem Brandenburgensem, in vicinam Marchiam: Mellerstadius, in aulam Ducis Saxoniae, Friderici Electoris evocaretur. Hic ergo est, qui consilia sapientissimi principis, & excitavit & adjuvit, ad Academiae huius extruendam. Cum enim initia eius, illatis varijs, ut fieri cum rebus bonis solet, impedimentis, tardius procederent: ipse tum animum principis confirmavit, tum de loco Academiae in hoc oppido, optime ominatus est, quod omen

omen & verissimo eventu Deus comprobavit: etsi eventus il-
lius spectatorem esse, Polichio non contigit, ut postea dicemus.
Exemplum autem Polichij, ut apparet, secutus fuit eius quondam
Collega Pistorius, qui & ipse suo Principi autor & adiutor fuit,
condendae Academiae Francofurtensis ad Oderam, quae triennio &
semestri, post nostram cepit, anno Christi 1506, mensis Aprilis
die 27, Rectore primo, Conrado VVimpina, ut accepimus. Atque
ita hi duo Medici, de hisce terris preclarissime meriti sunt, DEO
rem clementer sic gubernante, ut quam jacturam, discessu ipsorum
fecerat Academia Lipsica: ea in alijs duabus, eorundem studio &
opera nuper excitatis, abunde ad posteritatem compensaretur. Sed
ut ad Mellerstadium redeamus, cum principi Friderico Electori,
annos aliquot fideliter servisset in aula, & Scholae huius funda-
menta jacta essent: ipse ad conficienda caetera, & ad docendam
artem medicam, huc missus est. Existimavit enim sapientissimus
Princeps, Gymnasium hoc suum, ut nominabat, numeris omnibus
perfectum absolutumque, non fore, nisi ad reliquarum doctrinarum
Professores, Collegium quoque medicorum adiungeret. Quippe, cum
palam sit, medicum ad omnes totius civitatis ordines, sexum, et a-
tem pertinere: quandoquidem homines principes, plebeios: viros,
feminas: senes, pueros, aegrotare contingat, ad quos universos
sine discrimine, utilitas a medico redeat, qui propterea recte Res
communis, vel κοινὴ ἰατρικὴ appellatur: & priscos illos Medicos,
merito ob admirandam artis utilitatem, uno omnium consensu, in
Deorum numerum relatos fuisse: & quae huius generis alia, pro
commendatione artis medicae, in proaemio nostrorum statutorum,
graviter & verè dicuntur. Ita professio medica Doctori Mel-
lerstadio commendata fuit, quam summa diligentia ac fide obiit,

B

annos

annos aliquot: etsi postea alij accesserunt, qui extra Professorum numerum, eius in hac arte propaganda, studium & labores egregie iuverunt, sicut deinceps manifestum erit.

Ut autem memoria meritorum eius viri, erga nascentem primum deinde adolescentem hanc Academiam, ad posterum extaret: primus eius Rector constitutus fuit. principemq; in hac locum, quoad vixit, obtinuit. Idem ille, primus in Album Academiae ascriptus fuit, & ab hoc dein Professores caeteri. Ac ita praecleara sese dederunt Academiae initia, ut primo illo semestri, sub eius Recto- ratu, numero fuerint quadringenti sedecim, quorum nomina in Ca- talogum Scholasticorum recepta sunt, confluentibus undiq; doctri- narum studiosis, ex peregrinis etiam & longinquis regionibus. Tum vero, & primus Mellerstadius fuit, cui Doctoris in Sacra Theologia titulus & insignia hic sunt tributa. Erat n. ea eta- te, cum literae primum in lucem revocarentur, tantus impetus ani- mi ad studia, tanta discendi cupiditas: ut exsaturari illa vix posse videretur. Quare viri ingenio praestantes, & ipsi hoc egerunt, ut in pluribus simul disciplinis excellerent: & alijs, exemplum praeclearum ad imitandum, reliquerunt.

Quod vero in Scholis bene constitutis fieri solet ac debet, ut non iolum salutaris necessariaq; doctrina auditoribus tradatur: sed et- sam testimonia publica, secundum gradus honorum, autoritate pu- blica, ijs impertiantur, qui operae precium discendo fecerunt: id utrumq;, sub incunabula Academiae, observatum fuisse constat. Non longo enim ab inauguratione Scholae, temporis intervallo, & Martino Mellerstadio, Philosophiae, Medicinae, & Theologiae Doctore, Bernhardus Schiller, artium & Philosophiae Magister, primus omnium (nemo enim ante ipsum, in aliqua Facultate huius
Acade

Academiae, gradum assecutus erat) in Doctorem Medicinae promo-
tus est: factus postea Ordinarius Medicinae Professor, in Fribur-
genſi Briſgoiae Gymnaſio.

Sicut autem Mellerſtadius noſter, quandiu vitam vixit in hac
Academia, ei labores & operas ſuas univerſas impendit: ita poſt
mortem, facultatum quoque eius pars magna, ad eandem redijt. Nam
frater Valentinus Polichius, ut grata Martini memoria apud nos
retineretur: facto teſtamento, mille aureos, quorum pars maxima,
hereditate ipſi à fratre venerat, hic collocari juſſit, de quorum fru-
ctibus annuis, ſubſidia ſerantur adoleſcentibus, ex Polichiorum fa-
milia, aut alijs etiam, ſtudiorum cauſſa in hac Academia verſan-
tibus. Quo memorabili pietatis & beneficentiae exemplo, plu-
res alij ex Medicorum ordine adducti, partem non exiguam ſuorū
bonorum, atque de his uſum fructum, Scholaſticis certis in hac Schola
legarunt: atque ita, tum ſtudia literarum egregie adjuverunt, tum
nomen ſuum ſempiternae hominū memoriae commendarunt.

Cæterum, quod divino inſtinctu, omen opt. atque optatiſſimum
habuiſſe Mellerſtadium, ſupra diximus, fore, ut condita in hoc op-
pido Academia, cunctas alias Germaniae, luce ſua obſcuret: id eſſe
verum & ratum fuit. ſicut DEI beneficio. palam eſt ante omniū
oculos: tamen eam lucem, quam hinc effulſuram orbi terrarum præ-
dixerat, ipſe non vidit. Deceſſit n. anno Chriſti ſupra milleſimū
quingentefimum, decimo tertio, quadriennio ſcilicet, ante illud
tempus, quo reverendus Vir Doctus Martinus Lutherus, fulmine
veritatis Evangelicæ, labefactare & proſternere cepit, in magna
orbis Chriſtiani parte, univerſum illud horrendarum tenebrarum,
& idolomaniae regnum, quod à Romanis Pontificibus, in Eccle-
ſia, per vim & fraudem, occupatum & conſtitutum fuerat.
Merito ergo ad omnem poſteritatem celebratur ſingularis pie-

tas, sapientia, bonitas & benignitas Illustrissimi Principis
Friderici, architecti, quasi huius Academiae: quod studia doctrina-
rum, in his terris penè emortua, in vitam revocavit, autore se-
cundum D E U M, & administratore, Martino illo Mellerstas-
dio, de quo hæc hæctenus commemoravimus.

A Rectore, & Medico primo Academiae, proximè reperi-
mus ascriptum in fastis nostris, nomen Doctoris Bel, Equitis au-
rati, Ordinarij Vitebergensis. Quo Decano, Eberhardus Bel,
filius, Doctor Medicinae, publico actu creatus & renunciatus est,
a. c. 1504. Neq; de viro illo præcipuo, aliud quicquã nobis cognitũ
est: nisi, quod de exemplo hoc apparet, ex nobilissimis etiam fami-
lijs, id temporis fuisse nonnullos, qui nomen suum, cognitione &
professione artis Medicæ, illustrius ac celebratius reddere conaren-
tur: quod & summos olim Reges ac Principes, Chironem, Achil-
lem, Alexandrum M., & alios fecisse, literis traditum est. Et de
Friderico III. ¹⁵¹⁷ Academiae, legimus: quod studiosè didicerit
à Mellerstadio & alijs, artis Medicæ fontes, causas morborum,
& remedia: multa etiam experta, à Maximiliano Imperatore,
& ab eius Medicis acceperit, quæ adhibita, præsens auxilium
ægris attulerint. Sed de his non plura.

Sequentibus annis, cum artem hinc doceret Simon Sthenius,
Penicensis, Misnicus; in cæteris, qui titulum & insignia Docto-
rum Medicinae, ipso conferente, adepti sunt, insignes maximè fue-
runt; Thomas Eschaus, Pontificij Iuris Baccalaureus, cuius no-
men inter Professores Academiae publicos, reperitur, ad annum
supra sesquimillesimum, tricesimum quartum, de quo & postea
mentio fiet: & Martinus Berger, cuius vidua quingentos
aureos legavit Academiae, eo pietatis studio, eoq; fine, ut supra de
Polichij testamento meminimus. Quod

Quod autem hosti DEI ac hominum, Diabolo, honestiq;
omnis ordinis ac societatis turbatori, solenne est, & summae sem-
per voluptati: non diu Scholam hanc, in laeto & tranquillo statu
consistere permisit: sed veritus eam cladem, quam ex hac ipsa,
regnum ipsius accepturum esset, id magna cura & diligen-
tia egit, quo modo illam aut dirueret & everteret: aut si minus
id posset, labem saltem ei quandam aspergeret, qua in odium atq;
invidiam, apud bonos & veritatis amantes adduceretur. Neq;
hic commemorabo, quid anno ab exordio Academiae, decimo, illo
ipso homicida autore, contigerit: de quo occasio dicendi nunc dare-
tur, in Medicorum, quos Academia tulit, enumeratione. Rectius
illa silentur, quae funestum & ominosum quid complectuntur: &
sub auspicia rerum bonarum, *δοσφρητων*, bonos non decet. Hoc
quidem certè manifestum est, pestilentiam aliquoties hanc Scholam
disiectam fuisse, & translata in alia loca: semel & bello. Vbi
tamen semper, singulari DEI benignitate, & Illustrissimorū prin-
cipum Electorum paterna cura, collecta iterum, inq; statu trans-
quillo collocata fuit: qui clementissimus DEUS, deinceps quoq; ean-
dem, & nos in ipsa, tuebitur & conservabit. Pergemus ad alia.

Erat inter cetera, quae ad Collegium Medicum pertinebant,
hoc etiam legibus ab initio constitutum, ut DEOS quasi tutelares
agnosceret & coleret, Divos, Cosmam & Damianum: (ita
superstitio, quae religionem falsò imitatur, hominum animos tum
occupaverat) quorum Divorum dies anniversarius, in 27. men-
sis Septembris incidit. Praeceptum insuper, ut dies ille quotannis
in honore esset communitati medicorum, quo festum, solenni ritu,
patronorum horum nomine, celebraretur: invitatis ad hoc, Recto-
re, & ceteris Academiae Professoribus, ne quid ad splendorem

Et dignitatem summam, sacris ijs deesset: in qua etiam festivitate, proximum à Rectore locum, princeps Decano Et collegio Medico, clementer attribuit. Atq; hac religiosi cultus opinione, factum arbitror, ut horum, quales putabantur, Divorum imagines, sigillo insculperentur, quod publicum Collegio nostro donatum est. Fuerunt autem, ut fertur, Cosmas et Damianus, germani fratres, nati in Arabia, matre pia Et religiosa, Theodora. Cumq; artem medicam didicissent: ita mirando sanitatis dono, à Spiritu Sancto instructos fuisse ajunt, ut nullum morbi genus tam grave esset tam periculosum aut desperatum, quod adhibitis præsidijs, ij non curarent; Et quidem sine preio, quo ipso, donum illud in se auctius illustriusq; reddiderunt. Quam verò doctrinam Christianam, à matre acceperant: eam constanter professi sunt, sub Diocletiano, crudelissimo Tyranno, circa annum Christi trecentimum. Cum enim Djs Imperatoris, immolare nollent. varijs, ijsq; diris tormentorum generibus, prius à Lysia Proconsule excruciiati, tandem securi, unà cum tribus alijs fratribus suis, Et ipsis medicis, percussi sunt, atq; ita in Martyrum numerum cooptati. Pro horum ergo medicorum Et martyrum honore Et cultu, Missa solennis celebrata fuit, anno salutis 1599, in æde arcis: curante hanc rem, ut videbatur, sacram, Decano, Thoma Eschhaus, quem supra nominavimus. Interfuit solennitati Illustrissimus Princeps Barnimus, Dux Pomeraniæ, Academiæ eo tempore Rector: cuius illustrissimâ præsentia, magnum decus Et ornamentum illi actui tunc accessit. Ceperat biennio antè, Lutherus purgare doctrinam cœlestem, à sordibus Pontificijs, oppugnando primo forum turpissimarum Indulgentiarum, apertum à Tecelio. Ibi, etsi nonnulli enascentem in Ecclesia, è caligine superiorum temporum, lucem Evangelij, summo de-

mo desiderio ac gaudio aspicere gestirent: tamen plures alij fuerunt, in quorum animis, tetrarum superstitionum chaos ita altè radices egerat, ut nulla vi labefactari, nullo modo inde erui posset. Multi ergo tunc in Academia, viri pij atq; eruditi, cupidissimè amplexi sunt accensam illam doctrinæ lucem, seq; cum rectè sentientibus conjunxerunt. Qui verò in Collegiata Ecclesia, ad eadem arcis, Canonici erant, & Professorum simul munere in Academia fungebantur: ij diutius sese Lutherò opposuerunt, et fraternè atq; amicè aliquoties admoniti, tamen restiterunt, suasq; ceremonias, ab Evangelij veritate longissimè remotas, retinuerunt: ubi & sacra illa, pro inveterata apud ipsos superstitione, ne cessasse viderentur, Patronis Medicorum facta fuisse, consentaneum est. Tandem tamen, cum jubar veræ doctrinæ, ita oculos & animos ipsorum feriret, ut errores & idololatriam, in qua immersi erant, agnoscerent: communicato cum nonnullis ex Academia consilio, dogmata illa, sacræ scripturæ adversa, & ritus supersticiosos ac profanos, è suo etiam templo ejecerunt, & cum sanis Doctoribus sentire inceperunt, octavo demum anno, post primam Evangelij restitutionem. Tanta vis est veritatis, quæ semel in lucem prolata, facile se per seipsam, contra omnem falsitatem & Sophisticam, defendit.

Fuit & Petrus de Burchardis, Ingotstadiensis, Medicinæ Ordinarius, unus è primis in hac Academia professoribus: cuius commentaria extant, in parvam tabellam Hippocratis, quæ sexti Epidemiorum pars est, brevia illa quidem, sed erudita, & rerum pondere ampla. Agit enim in eo libello Hippocratis, de morbis quibusdam Epidemij, & de Dieta in his instituenda. peculiare item quasdam malas affectiones exponit, quæ rarius alio, quin corporibus accidunt: quorum omnium cognitio, studioso artis medicæ, plurimum utilitatis adfert.

Inscr.

Inscripta sunt commentaria illa Friderico Electori, anno Christi
1578. quæ vir omni laude præstantissimus Philippus Melanthon,
postquam recens in Academiam ad docendas Græcas literas ac-
cesserat, tum soluta oratione, in vestibulo Lectori commendavit,
tum carmine Phalæcio egregio.

Hoc Petro, Decano, anno salutis humanæ supra sesquimilles-
simum, vigesimo primo, Doctor medicinæ renunciatus fuit Au-
gustinus Schurfius, natus patre medico, in oppido S. Galli, Hel-
vetiorum: cuius nomen, sicut & fratris Hieronymi, Iurisconsul-
ti, celebre est in his regionibus, ac in terris alijs. Et in oppido
hoc, familiæ adhuc sunt honestæ ac honoratæ, quæ Schurfios co-
gnatione attingunt; affinitatisq; vinculis, cum viris, doctrina,
virtute ac dignitate præcellentibus, sunt coniunctæ. Ipsam quoq;
Schurfiorum familiam, antiquam esse in Helvetia: tum alijs te-
stimonijs planum est, tum hoc etiã, quòd in Synodo Constantiensi,
ante annos 188. celebratâ, mentio fit cuiusdam Doctoris Schurfij,
qui inter delectos Germanicæ nationis, ad præcipuas illo tempore
deliberationes, adhibitus fuit. Ex eius Schola medica, prodie-
runt viri, doctrina & honoribus aucti, non pauci. Georgius
Sturziades, cui sub tempus illud renascentis literaturæ, amicitia
præcipua fuit, cum Eobano Hessa, Ioachimo Camerario, Euricio
Cordo, Antonio Nigro, Poëtis, Philosophis & Medicis eximijs:
quod mutua literæ, eleganti sermone perscriptæ, testantur. Io-
hannes Magenbuchius, cuius compositiones quædam Medicæ, &
antidota usu comprobata, habentur in officinis Pharmacopolarum
multis Germaniæ. Ianus Cornarius, qui singulari studio & opera
conversum in latinam linguam, nobis reliquit Parentem medicinæ,
Hippocratem: Dioscoridem item, & Aëtium, & ex Galeni
operi.

operibus permulta. *Vetus Aemylij Macri de virtutibus herbarum* poëma, integritati restituit, scholysq; illustravit. Tum & ipse, eruditè quaedam scripsit, quæ à doctis amantur & leguntur. *Henricus Stackmannus*, cuius nomen nosci cæpit in *Academia*, anno supra sesquimillesimum, decimo octavo: & qui adiunctus postea *Collegio Medico*, eius operas cum docendo, honoresq; Scholasticos dignis contribuendo, tum medicando, annos aliquot aduivit. *Conradus Pirckhaimerus*, agnatus *Bilibaldi illius*, viri celeberrimi, patriciâ gente, *Noribergæ nati*: qui monumenta nobis reliquit, in omni disciplinarum genere præclara, historica imprimis, & mathematica: & conuersos è *græco in latinum*, autores quosdam *veteres & præcipuos*.

Commemorarem plures ex hoc ordine viros, ingenio & rerum usu excellentes: nisi mihi, non tam copiam, quam modum in dicendo quærendum esse, scirem. Ut autem ad Schurfium nostrum revertamur, unum de eo prætereundum non est, quod singularem hominis diligentiam & industriam, ea ætate, in iuvando studio medico demonstrat, consignatum accuratè in nostris annalibus. Est *Anatome seu dissectio artificiosa corporis humani*, pars medicinæ admodum necessaria & utilis. Ea in omnibus ferè *Germaniæ Scholis* neglecta superioribus temporibus jacebat, quòd idoneum scriptum, de quo auditoribus doctrina illa proponeretur, non extaret. *Galenica enim*, nimis latè fusa ac dispersa sunt, & ad bestiarum, imprimis simiarum corpora, magis accommodata. *Mundini vero*, quæ in manibus erant, & in hæc *Jacobi Carpi & Alexandri Achillini, Bononiensium*, annotata: ea, pro temporis injuriâ, manca erant & obscura, alicubi & à veritate aliena. Multis enim post annis, divinum opus *Andreæ Vesalij Bruxellensis*

C

sis in

sis in lucem editum est, qui rem ad eam perfectionem deduxit, quæ
in hominem cadere posse videtur. Etsi reperti etiam sunt, qui
isædificæ quædam in hoc opere non dubitârunt; conatu non æquæ
omnes felici: quod tamen non, nisi cum honorifica præfatione fe-
cerunt, agnoscentes, ut viri ingenui & modesti, quod res est;
difficilius esse, invenire, quàm inventis addere: & de fundamen-
tis ædificium extruere, quàm summum ei fastigium imponere. In
illis igitur tenebris, destitutus necessarijs adminiculis Augustinus;
tamen manum operi adinovit, & anno Christi supra sesquimille-
simum, vicesimo sexto, mensis Iulij die 19, anatomen capitis hu-
mani publicam instituit: cùm per temporis incommoditatem, ul-
terius progredi tum non liceret: eamq;, cum spectantium omnium
studio & approbatione absolvit. Neq; dubium est, quin commo-
dioribus alijs temporibus, plura in hoc genere spectacula dederit, de
quibus non parum fructus & emolumentum ad studiosos, medicinæ
imprimis, accesserit. Et superioribus annis, fuerunt in hac Aca-
demia, viri doctrina & industria clari, partim vita piè functi,
partim adhuc superstites, qui nobis hoc studium iterum excitâ-
rant: quibus & gratia eo nomine debetur. Nostrarumq;, deinceps
partium erit, idem illud, DEO operas gubernante, in Acade-
mia, tanquã artis præsidium non postremum, retinere: quo & ab-
dita multa, in morbis, & horum curatione patefiunt: & animi
non profani, in admirationem adducuntur immense sapientiæ &
potentiæ divinæ, quæ in fabricatione hominis elucet. In quam
considerationem & Galenus ingressus, libros suos aureos, de usu
partium corporis humani hoc epilogo claudit: se, quod Melicis seu
Lyricis Poëtis in usu sit, ut stantes ante aras, post se q; q; & q; q;
q; q; q;

ἐποδοῖ in choris, ἰσῳδοῖ tandem canant, hymnis DEOS celebrantes: id ergo se quoque, in Operis illius libro postremo religiosè observasse. Etenim librum illum, tanquam ἁγαθοῖ ἐπῳδοῖ ἔστι Hymnum esse, nuncupatum DEO, unde, sicut ἔστι ex toto Opere, sapientiam DEI, in creatione hominis manifestò ostensam, discere possent, quibus hæc cognoscere animus esset.

Perduximus ea, quæ de studij Medici in hac Academia, initijs ἔστι progressionibus afferenda hoc loco putavimus, ad annum Christi millesimum quingentesimum, tricesimum sextum: qui annus fundatione, ut appellant, Academia, insignis ἔστι memorabilis est. Cum enim à Friderico Electore incoata esset Academia, Professoribus, partim ex sacerdotum Collegio, quod in æde arcis, ante annos tunc 149, à Rodolpho, Electore Saxonie, constitutum fuerat, delectis: partim aliunde, magno sumtu accersitis: Eoq; principe, piè defuncto, à fratre Iohanne Electore, Collegium illud, cum Academia in unum corpus esset adductum: neq; Professorum tamen numero, stipendijsq; certis, satis adhuc prospectum esset Academiae, ut nempe initia rerum, non adjuncta mox habent incrementa ἔστι statum: Iohannes Fridericus Elector, ex testamento patris Iohannis, omni studio ἔστι cura id egit, ut quæ tùm ex veteri Rodolphi constitutione, tùm ex patris ἔστι patris singulari munificentia, ad sacros illos usus contributa; ipsiusq; benignitate aucta ἔστι amplificata erant, in unam summam colligerentur, de cuius redditibus seu pensionibus annuis, ijsq; stabilibus et perpetuis, Academia sustentaretur, Lectionesq; omnium facultatum perpetuæ, in hac ordinarentur: ut sicut corpus unum ἔστι certum est Academia, ita fiscum quoque seu ærariū certum haberet, è quo per Illustriss. principū
C 2 Electo-

Electorum beneficentiam, omni tempore depromere. tur, quae secundum illorum constitutionem, impendenda essent in usus Academiae necessarios. Ita ergo fundata eo anno fuit Academia, & promulgata haec Illustrissima voluntas & benignitas Principis, Mensis Maij die VII, Rectore Iacobo Milichio, artis Medicinae Doctore et Professore publico: ad cuius viri praecipui mentionem, altius quoque haec repetere libuit. Natus autem fuit Milichius, anno Christi, supra sesquimillesimum primo: vicesimo primo die Februarij, Eriburgi Brisgoiae, patre viro honorato, qui Magistratum praecipuum gessit, in illo oppido. Is, cum indolem in filio perspexisset, idoneam ad literas: primum in patria Academia, ipsum erudiri curavit, ubi praestantissimis viris, Erasmo Roterodamo, Vbrico Zasio, Conrado Heresbachio, Henrico Glareano, alijsque, familiaris & charus fuit. Quod verò disciplinas Mathematicas, naturae quodam instinctu, plurimum amaret: Viennam se ex patria contulit, ubi mathemata ex schola Burbachij & Regiomontani, tum maxime florebant. Viennam, huc venit, anno supra sesquimillesimum, vicesimo quarto, adductus, tum famam nominis Philippi ex Erasmi commendatione: tum verò imprimis, ardenti studio ac desiderio verae de DEO doctrinae, quae in hac Academia nuper, cum sobria ac erudita Philosophia, instaurari coeperat.

Cum aliquandiu hic vixisset, vocatus ad munus publicè docendi: primus fuit, qui Mathematicas disciplinas in hanc Academiam introduxit. In quibus, atque adeo in universa doctrina Physica, quantum excelluerit, & quid ad posteritatem in ijs effecerit, Enarratio secundi libri Flinij ostendit: quod scriptum, exteri quoque homines doctrina politissimi, ob singularem eruditionem, & Varias

variarum utilissimarumq; rerum explicationē disertam ac perspicuam, magnificiunt & admirantur. Docuit & artem medicam, annos aliquot. Cumq; ea etate, pleraq; ex Arabum libris, in Scholis traderentur, quorum horridum admodum & inconditum dicendi genus est: Milichium eo nomine commendari legimus, quod discentes ad lectionem Hippocratis & Galeni assuesecit, ipsisq; autor fuit, ut fontes potius doctrinae huius adirent, quam rivulos consectarentur, praesertim, cum Graecae linguae usus, tū paulatim in Scholas esset revocatus. Hoc igitur viro insigni, Magistratum Scholasticum gerente, Iohannes Fridericus, Elector, fundationem Academiae promulgavit. Atq; inter alia, quae sapientissimo consilio tunc constituta fuerunt, lectiones quoq; in Medicina, certo modo ordinatae sunt, & numero Professorum auctae. Nam cum initio, tantum unus medicus esset, & post aliquandiu duo: deinceps additus est tertius, operis ita distributis, ut primus maxime utiles libros Hippocratis & Galeni explicaret, alter Rhasen & Avicennam, tertius Anatomica tractaret. Erant tum illi tres Augustinus Schurfus, Iacobus Milichius, Melchior Fendius. Quo salutari & laudabili pij principis instituto, magna accessio commoditatum omnis generis, ad Academiam hanc facta est; & docendi ac discendi oportunitates, in omnibus disciplinis, cum dignitate Academiae, plurimum amplificatae. Sequentibus proxime annis, inter Professores Medicinae publicos, legitur etiam nomen Doctoris Georgij Curionis; quem tamen non ita multo post, alio vocatum fuisse, constat. Anno supra sesquimillesimum, quadragesimo tertio, Mensis Iunii die 7, Doctoris in arte medica titulus tributus, a Doctore Milichio fuit, Iohanni Placotomo. Is est, qui commentaria scripsit in Eobani libellum, de conservanda va-

letudine: librum etiam edidit, de natura & differentijs cerevisi-
aurm: & pharmacopæe compendium, atque alia quaedam: quæ
non solum à medicis utiliter cognoscuntur, sed studiosis quoq; adole-
scentibus, ad curationē valetudinis non parum momenti adferunt.
Ac inprimis hoc tempore, in hac hominū intemperantia & luxu,
talibus præceptis opus est, ubi plerumq; accidit, quod Democritum
dixisse accepimus: homines quidem sanitatem à DEO precari &
optare: postquam verò hanc adepti sint, eam ipsos per luxuriam
turpiter perdere, atq; ita hostes & proditores effici proprii corporis.
Eodem anno die 3. Julij, promotore eodem, insignia Doctorū medi-
cinæ acceperunt, Melchior Fendius, de quo paulò post: & Hiero-
nymus Oederus, Illustrissimorum Principum Ducum Pomeraniæ,
in aula VVolgastensi, postea factus medicus.

Fendius autem, patria Nordlingensis, (nam multa hæcenus
omittimus, quæ persequi in hac brevi commemoratione, visum non
fuit) in hac Academia, ad annos docuit 40, primū Aristotelica, de-
inde & Medica: in quibus omnibus, eam fidem, industriam, &
assiduitatem præstitit, à qua vir bonus, & pietatis atq; virtutis
amans, jure et merito commendatur. Venerat Lipsiam, anno Chr.
supra sesquimillesimum, quarto, adolescens annorum xviii: ubi in
familiam & consuetudinem receptus est, Medici illo tempore ex-
cellentissimi, quem & supra à honoris causa nominavimus, D.
Simonis Pistorij. Cuius institutione multum profecit, in doctrina
Physica & Medica: sicuti eius viri insignem eruditionem, fidem
ac humanitatem, quoties in sermonem illum incidit, mirificè prædi-
care solitus fuit. Nono anno post, huc commigravit, cum scholæ
huius fama paulatim inclaresceret: atq; in hac, tum discipuli, tum
Doctoris (ut diximus) partibus, fideliter atq; utiliter functus est:
de quo in presenti, non plura. Sequitur

Sequitur triste ac difficile tempus, quo Musa bello Smalcaldico
conterrita, & è dulcissimo hoc domicilio suo eiecta, passimq;
dispersa aliquandiu siluerunt, & Academia status miserè labefas-
tata, ac penè eversus fuit. Ea igitur, ut revocarentur, Illustris-
simus Princeps, & Heros Magnanimus, Mauritius, Elector, sub
initia suae gubernationis, in gravissimis aliis, quas tempora illa affe-
rebant, curis, deliberationibus, & occupationibus, hanc non postre-
mam esse passus est: quo modo, turbata & afflicta Academia ite-
rum colligeretur, & in tràquillum statum, eumq; priore non inferi-
orem aut meliorem etiam, collocaretur. Cumq; alia sapienter &
laudabiliter hinc constituisset, quibus collapsa propemodum doctri-
narum studia instaurarentur: Medicis quoq; tribus illis, quos supra
nominavimus, stipendia majora decrevit, atq; ab hac etiam parte,
gratiam & munificentiam suam, erga Academiam, insigniter
testatus est. Hec cum initio anni supra sesquimillesimum, qua-
dragesimi octavi gererentur: postea mense Maio, pie ac placide
de hac vita decessit Augustinus Schurfus, completo ætatis anno
53, & 4 insuper mensibus. In quo ipso, longè inferior fuit fra-
tre Hieronymo, qui annum ætatis 73. superavit. Eodem anno,
die 7. Augusti, à Doctore Fendio, Doctor Medicinæ publicè
renunciatus est, Petrus Sibyllenus, Torgensis, qui de Peste li-
brum edidit absolutissimum, cum præfatione & commendatione
honorifica Petri Andrea Matthioli, Itali, viri clarissimi. Fuitq;
hæc prima post bellum Smalcaldicum promotio, quam nulla in alijs
facultatibus præcessit. Mortuo Augustino Schurfio, Aca-
demia medicos aliquandiu duntaxat duos habuit, quacunque
sanè occasione id acciderit: Milichium, & Fendium.
Milichius,

Milichius, cum medicam artem fideliter docuisset, & feliciter exercuisset, in hac Academia & oppido, annos multos, & vitæ integritate morumq; gravitate, exemplo fuisset omnibus: tandem in vera filij DEI invocatione decessit, anno Christi 1559. die 10. Novemb., magno sui apud bonos omnes desiderio relicto. Paulò ante mortem, cum apud Dn. Philippum Melanthonem, cui familiaritate & usu maxime conjunctus erat, multa de Ecclesia pie & graviter locutus esset, hæc de morte addidit: etsi iter durum sit, tamen cum sciat, non casu homines ad tantas calamitates nasci, sed restare aliam vitam meliorem, se expetere illius vitæ sapientiam, ubi DEUM coram cernat, & causas cognoscat mirabilium operum in Ecclesia, & in Natura rerum: ideòq; spe fruendæ illius sapientiæ, se, quasi manu jam ducente Filio DEI, minus ab illo itinere abhorrere. In eius funere, lacrymas profundentem vidimus Dn. Philippum, testes sinceri erga hunc virum amoris, & familiarissimæ cum eo consuetudinis, dum in vita esset. Et audite tum sunt præ sage voces à Philippo, seipsum quoq; desiderio beatæ ac dulcissimæ coniunctionis cum Christo & sanctis omnibus, paratū esse ad migrandum; breviq; fore, ut sequatur amicum hunc suum, quem jam cum lacrymis præmisisset. Quod & quinto post mense, contigit: cum annis antè 14, Divus Lutherus, beato ac placido exitu, vitam in terris clausisset, sequentibus ab eius obitu, in Ecclesia, & Imperio Romano, us mutationibus, quæ notissimæ sunt, & quas vivus ipse, suis ad DEUM precibus ac gemitibus, vel averterat, vel suspenderat, stans tanquam electus DEI, in ruptura, & adversus hanc, coram DEO, pro Ecclesia, ne illa dissiparetur. Et quoniam in mentionem Lutheri iterum incedimus, unum addere placet, quod ad commendationem nostræ

nostræ artis, non parum facere existimo: amasse ipsum doctrinam medicam, et remedia familiaria ac salutaria multa novisse. Ac propterea filio Paulo autorem fuisse, ut post religiosæ pietatis studiū, ad hanc doctrinam, tanquam nobilissimam, animum applicaret, quod & præclarè cecidit. Nam ita felices in cognitione & usu artis, progressus ille habuit, ut in præcipuis harum terrarum medicis, nomen eius celebre sit, & sua medendi opera, principibus, alijsq; omnium ordinum hominibus, plurimum profuerit.

Duxit nos annorum series, ad id tempus, quo pientissimus & munificentissimus Princeps Elector, Augustus, rerum potiri cepit: etsi promotio Pauli Lutheri, & obitus milicij posterius acciderint, illa quadriennio, hic sexennio. Huius autem optimi principis paternam erga hanc Academiam affectionem, & beneficia planè regia, quo numero comprehendam, quibus verbis prædicem: in hac mea tenuitate & infantia, non reperio. Maiora illa sunt, maiora inquam, quam ut ea, non dicam complecti orando, sed percensere numerando queam. Equidem, id publico scripto aliquando consignatū et prædicatum memini, quod & iisdem prope modum verbis referam: Illustrissimum hunc principem, supra Majorum suorum munificentiam, intra 4 annos, sortem seu caput pecunie, ad quinquaginta millia aureorum (quæ vulgari estimatione, dimidia auri Tonna est) in hanc Academiam impendisse: docentium scilicet stipendia augendo, discipulisq; nova constituendo: & domum scholasticam novam (Collegium Augusti nunc vocatur) emendo, donandoq; ad hujus ædificationes: & Eleemosynam pensionis annuæ, in valetudinarium scholasticum conferendo: & frumentum tribuendo, ad allevandos sumtus pauperum, in mensa communi. Tum verò præter hæc, immunitatum & privilegiorum

D

nova-

novorum cumulum adiecisse luculentum: atq; adeo, dum vita sup-
peteret, augendo & ornando rem scholasticam, nunquam defati-
gatum fuisse. O verè magna & heroica beneficia, tanto princi-
pe digna: quæ cum subiectissima reverentia, & religiosa gratia-
rum actione, meritò ad omnem posteritatem commendantur. In hac
ergo paterna solitudine, de felici & florente Academiae statu
procurando, complexus quoq; est princeps optimus Collegium Me-
dicum: quod ut membris suis integrum constaret, & non tam au-
ditorum, quam Doctorum penuria, quod aliquandiu tunc factum
f erat, deinceps laboraret: Illustrissimæ illius munificentia, quam
in totam Academiam uberrimè contulerat, partem non exiguam,
a lidem illud Collegium redire voluit: quo beneficio, & hodierno
die, memori ac grato animo fruimur. In adjunctis Collegio Me-
dico, fuit & Vitus Ortelius, V Vinshemius, artis medicæ Doctor,
& linguæ Græcæ Professor in hac Academia, eximius. Con-
versum acuratâ diligentia & studio, in Latinum sermonem, no-
bis reliquit Thucydidem, autorem optimum; qui, teste Cicerone, re-
rum gestarum pronunciator sincerus & grandis est, & post
Herodotum, omnes, dicendi artificio facile vincit. Quem &
propter rerum magnitudinem & gravitatem, maximi fecit Ca-
rolus V. Imperator, : eiusq; historiam, in Gallicam linguam felis-
citer traductam, cupidè legit, relegitq;, quòd hac iteratâ sapi-
entissimi scriptoris cognitione, se multum in gubernatione Reipus-
blicæ juvari, & quasi instrui atq; armari sentiret.

Postremus, ex primis illis Medicinæ, in hac Academia in-
stauratoribus, fuit Doctor Fendius, qui & DEUM religiosè co-
lendo,

lendo, & de plurimis in genere humano, sua opera medica, alijsq;
honestis officijs benè merendo, vitam ad annum 78 etatis pro-
duxit. Et moriens, testamento reliquit apud Academiam,

annuas quasdam pensiones, erogandas in pios usus: quas pos-
tea gener ipsius, Iohannes Hermannus de suo ampliores reddidit,
Professor medicinae & ipse hic factus, post socii obitum.

Quia verò anni jam præterierant 18, quibus duo solùm
in Collegio medico Lectores essent, qui superiore tempore
tres fuerant: Augustus Elector iterum rem communem, sua in-
signi pietate & liberalitate sublevans, tertium medicum ceteris
adjunxit, anno supra sesquimillesimum, 66, numerato ei peculia-
ri, eoq; honesto stipendio. Cumq; tres rursus essent, operas præ-
lectionum ita partiti sunt, ut omnibus, provecioribus pariter et
tyronibus, copia foret lectionum & exercitiorum in arte medica:
quæ operarum distributio, postea legibus recepta & confirmata
fuit, atq; etiam nunc, tanquam studijs discentium maxime accom-
modata, servatur.

Hunc deniq; Professorum medicinae numerum, Illustrissi-
mus & generosissimus Princeps Elector, Christianus I. pro sua
quoque erga hanc Academiam, & in ea disciplinarum omnium
Doctores, benignissima affectione & propensa voluntate, non re-
tinuit solùm, sed & Professorum in hoc, stipendia clementer au-
xit: alijsq; beneficijs, amplis ac illustribus Academiam cumulavit,
quæ commemorari numero plura, verissimisq; laudibus ornari ac
prædicari, proxima solennitate, ab Antecessore meo, viro clarissi-
mo, audivisti.

Porrò autem, sicut laudabiliter illa omnia constituta fuerunt,
ab Illustrissimo Principe, Electore Christiano I. ita per tempus

felicis & salutaris administrationis Electoratus Saxoniae, ab Illustrissimo Principe Friderico Wilhelmo, conservata & firmata sunt: quod & ipsum, memori mente agnoscimus, & predicabunt post nos deinceps alij, quamdiu Academiae huius nomen ac dignitas mansura est.

Repetivimus memoria, quod propositum nobis erat, beneficia divina, quibus pientissimi Principes Electores Saxoniae, praeter caetera infinita & memorabilia, Scholam etiam Medicam in hac Academia, paternè & benignè affecerunt, ab ultimo eius initio: merita item virorum praecipuorum, qui primi sua opera & studio, artem Medicam hinc fundarunt & extruxerunt, à quibus per sequentia deinde tempora, felici successu, ad nos propagata fuit. Atq; haec strictim breviterq;, ut temporis ratio, & facultas nostra tulit, attigimus. Qui autem Professores, eo numero, què diximus, alij, decedentibus alijs, tanquam in statione successerint: id recensere hoc loco longum foret, haud scio, an à mea, dicentis nimirum parte, quoq; fastidiosum. Iam enim vereor, ne aures vestrae audiendo defatigatae, extremū aliquod orationis expetant.

Certè viri illi de studijs nostris optime meriti sunt: sive vitam adhuc degant, sive hanc cum morte beata commutaverint: horumq; memoriam, dum arti Medicinae suae constabit honos, posterigrato animo retinebunt.

Quibus verò tandem laudibus, Inchyto & pientissimos Electores Saxoniae celebrabimus? qui secundum DEUM, omnium bonorum, quae Academia obtinet ac possidet, nobis autores & conservatores fuerunt.

Magnifica enim & gloriosa multa, per eos effecit, maiestate sua, DOMINUS. Sapienter & pacificè rexerunt populos suos.

Omnes

Omnes isti aetatibus suis gloriam adepti sunt, & temporibus suis laude claruerunt. Nomen reliquerunt praeclarum, in quo amplissima laudum memoria est proposita: ipsorumque recte facta, oblivione nunquam delebuntur. Hereditas bona, semen ipsorum: & posteritas eorum manebit in perpetuum, cum dignitate & gloria. Corpora eorum, in pace sepulta sunt: at nomen, vivit in seculum seculi. Sapientiam eorum enarrabunt populi, & laudes ipsorum praedicabunt hominum congregationes.

Sit igitur memoria ipsorum, in benedictionibus. Ossa eorum, locis ubi condita sunt, perpetuo frondescant: nomenque ipsorum in aeternum permaneat, hereditate gloriae sanctorum illorum virorum, ad filios & ad posteros, multis seculis progata.

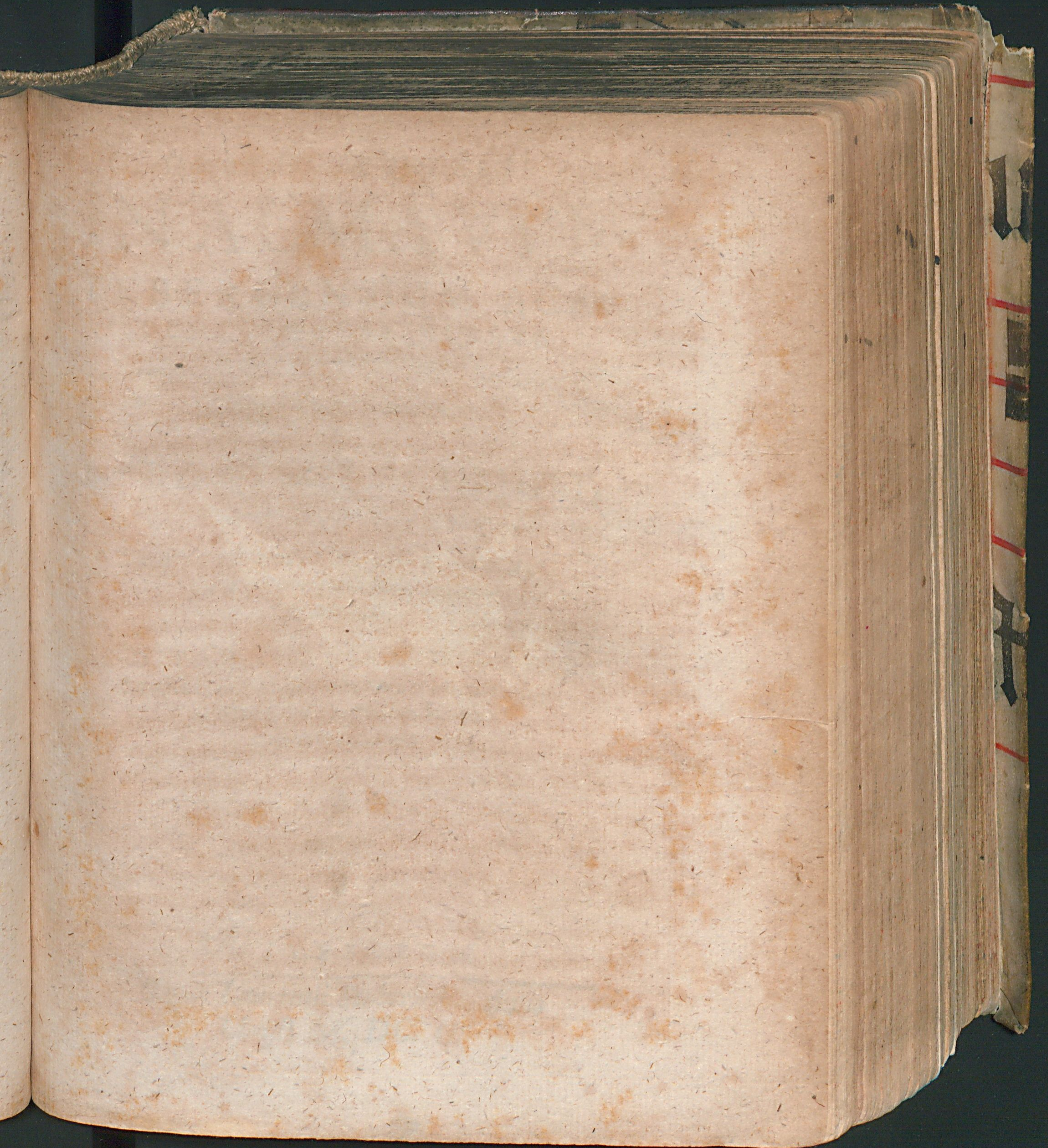
Haec vota hoc loco sacro, & hoc tempore solenni facere, iussit me pietas, cum aliud, quo grati animi significationem ederem, in promptu non esset: nec dubito, quin cum nostris hisce, vos etiam vestra conjunxeritis. Quae ut clementissimus DEUS, in cuius manu omnia posita sunt, rata ac firma esse velit: ipsum supplice manu & corde precabimur, cum debita simul, pro praestitis hactenus beneficijs gratiarum actione.

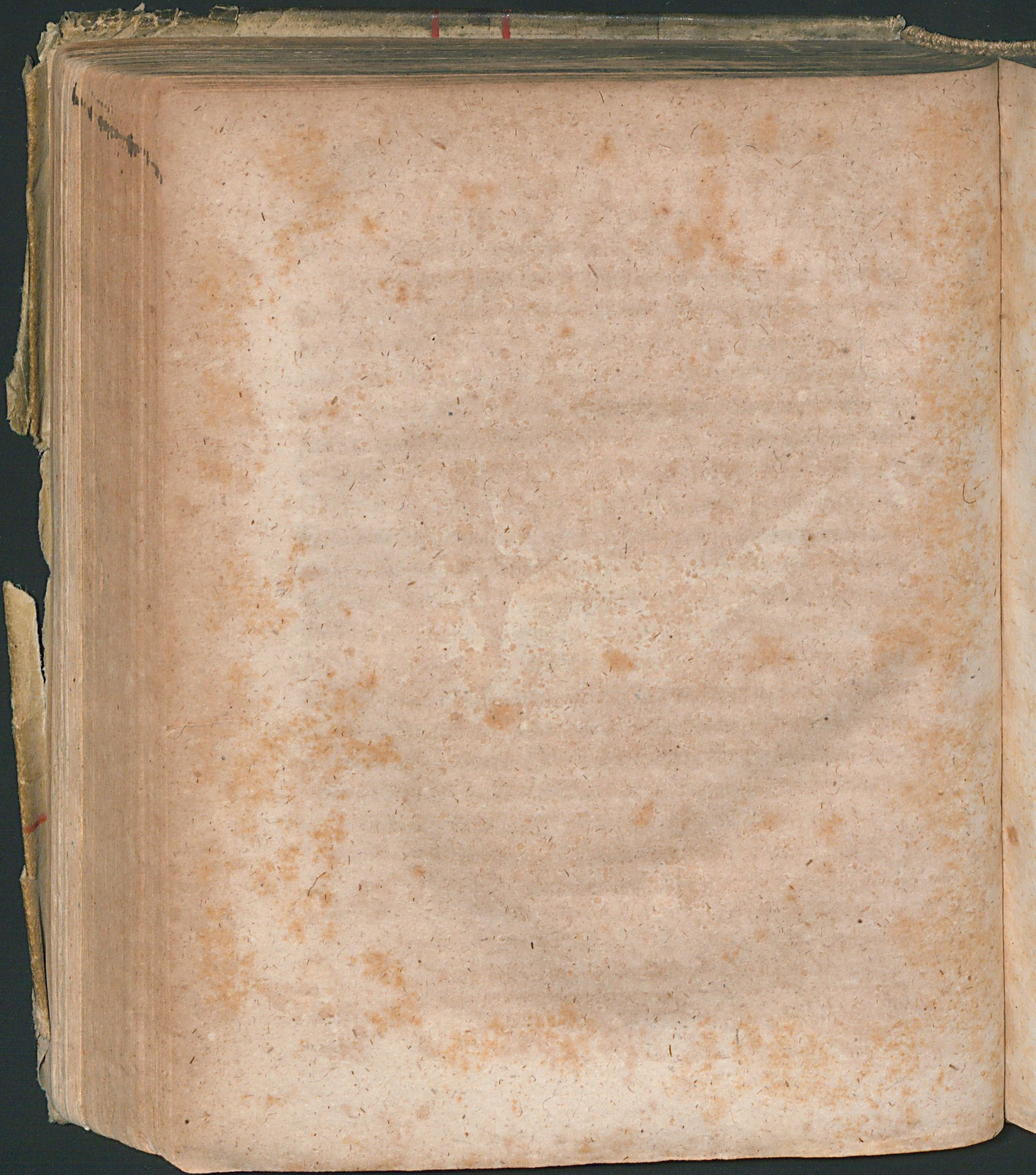
Tibi ergo aeternae, vere, ac vive DEUS, pater Domini nostri Iesu Christi, conditor caeli ac terrae, & generis humani; una cum filio tuo coaeterno; & Spiritu sancto, gratias agimus toto pectore, quod lucem Evangelij tui, e tenebris superioris seculi erutam & accensam, primum ex hac schola, tanquam e specula, in excelsa monte posita, in orbem Christianum longe lateque diffudisti: quod ingenuis simul artibus ac disciplinis, suum nitorem restituiisti: quod Illustrissimorum Principum Electorum Saxoniae, animum ita clementer rexisti, ut ad constituendam, ornandam & amplis-

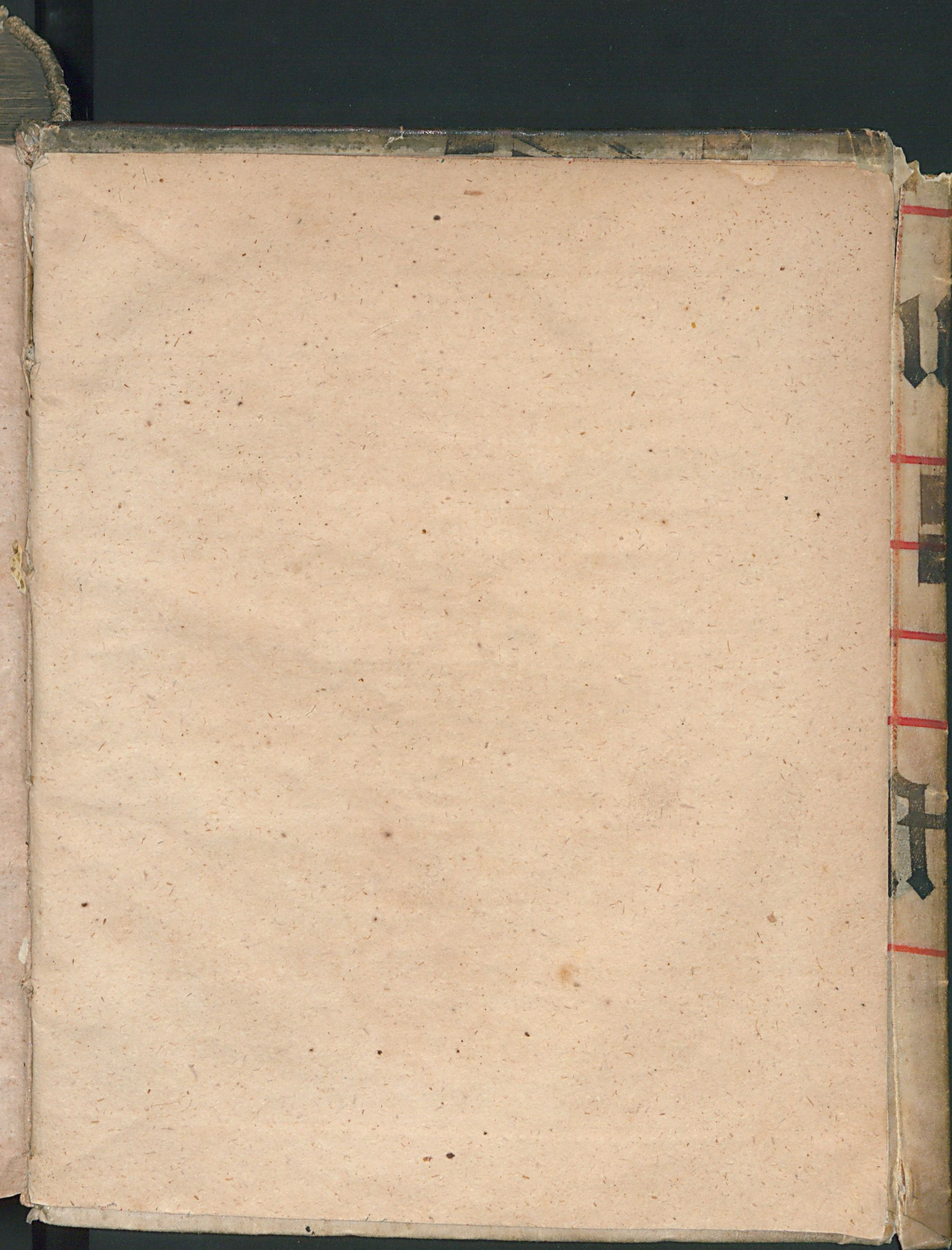
ficandam hanc scholam, nihil sibi reliqui fecerint: quòd deniq; Do-
ctores ipsos & Præceptores nostros, tuo Spiritu sancto ita guber-
nasti, ut tantæ molis rem, tam forti pectore aggredi ac sustinere po-
tuerint. Tuum hoc opus fuit, tuum munus.

Te porro ardentibus cordis gemitibus oramus, ut qui tantorum
beneficiorum, quibus cumulati sumus, ἀγαθῶν fuisti: eorundem
quoq; τελειωγῶν, καὶ βελτιώτης μόνου & esse velis. Tu hoc doctrina-
rum domicilium augustissimum, atq; in eo, veræ religionis, honesta-
rumq; artium studia, per hoc etiam seculum, quod tuo beneficio,
feliciter modò exorsi sumus, clementer conserva; neq; unquam nos
orphanos, in hoc furore Diaboli, et mundi tempestatibus relinque:
Defende ac protege Illustrissimum Principem Christianum II,
Electorem Saxoniae, nutritorem nostrum benignissimum, und cum
conjugè Regia, cum serenissima matre, & fratribus Illustrissimis,
Ducibus Saxoniae, Domino Johanne Georgio, & Dn. Augusto,
Rectore Academiae Magnificentissimo, Dominis nostris clemen-
tissimis: ut tua gratia, sub beneficentissimi hujus Magistratus tu-
tela, & præsidio, diu otio hoc literato perfrui, operasq; nostras
singuli, vera pietate, animorumq; conjunctione, obire & exequi
possimus: largire pacem & tranquillitatem his regionibus, repri-
me rabiem & insidias hostium Ecclesiae, tolle aut mitiga ca-
lamitates publicas & privatas: atq; hæc omnia, pro-
pter nomen tuum sanctum fac, ut ipse in
æternum celebreris. Amen.

D I X I

Nh 1236.

go

f

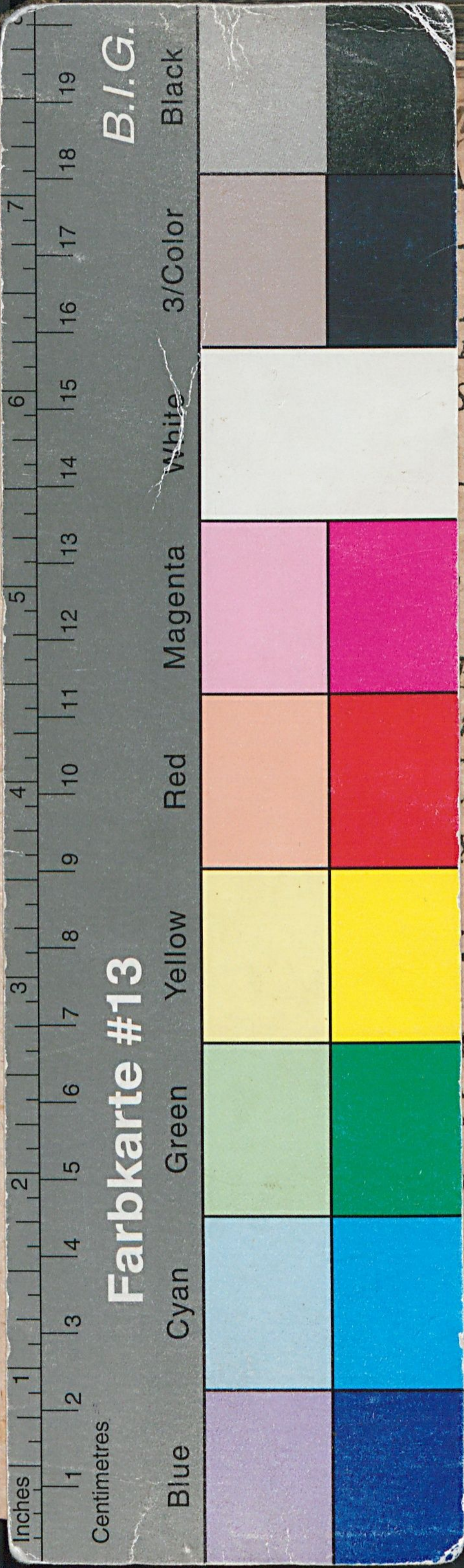
ULB Halle 3
 002 819 279

an 31 nur Verknüpfung IA → OL
 f1-5 + 40 Stück
 f23

VD 17 Me

TIO
 ARIS:
 EI CLEMEN-
 MI:
 STRISSIMI CELSIS.
 ac Domini, Dn.
 IANI II,
 LECTORIS
 IAE, &c.
 RISSIMI PRIN-
 mini, Dn.
 ISTI,
 XONIÆ, &c.
 gensi, Collegij Medici
 habita
 b
 TONE, ARTIS
 rofessore publ.
 nsis Novemb. die xv.
 Zacharias Lehman,
 orvini, Bibliopole.

